

Рішення
спеціалізованої вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету
про присудження ступеня доктора філософії
Поліщук Ірині Віталіївні

Спеціалізована вчена рада Рівненського державного гуманітарного університету, МОН України, м. Рівне, ухвалила рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 01 Освіта/Педагогіка на підставі прилюдного захисту дисертації «Освітня і експериментально-виховна діяльність Тамари Дмитрівни Дем'янюк (1944-2013)» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» «27» жовтня 2022 року.

Поліщук Ірина Віталіївна, 1995 року народження, громадянка України, освіта вища: у 2018 р. закінчила Рівненський державний гуманітарний університет за спеціальністю «Початкова освіта».

З 2018 р. до вересня 2022 р. навчалася в очній (денній) аспірантурі Рівненського державного гуманітарного університету, МОН України, м. Рівне.

Дисертацію виконано у Рівненському державному гуманітарному університеті, МОН України, м. Рівне.

Науковий керівник – Петренко Оксана Борисівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії та методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Основні результати дисертації відображено у 13 одноосібних публікаціях, із них 4 відображають основні наукові результати (з яких 3 – у наукових фахових виданнях України, 1 – у зарубіжних наукових виданнях); 6 – апробаційного характеру; 3 – додатково висвітлюють наукові результати:

1. Дем'янюк І. В. Життєвий і творчий шлях Т. Д. Дем'янюк у контексті розвитку громадянського виховання в Україні. *Інноватика у вихованні*. Рівне: РДГУ, 2017. Вип. 6. С. 250–258.

2. Поліщук І. В. Проблема національно-патріотичного виховання у педагогічній спадщині Т. Д. Дем'янюк. *Інноватика у вихованні*. Рівне: РДГУ, 2018. Вип. 8. С. 327–338.

3. Поліщук І. В. Науково-педагогічний портрет Т. Д. Дем'янюк. *Нова педагогічна думка*. Рівне: РОППО, 2019. № 4(100). С. 11–15.

4. Поліщук І. В. Ідеї Т. Д. Дем'янюк щодо використання педагогіки народознавства у національно-патріотичному вихованні молодших школярів. *International Academy Journal Web of Scholar*. Warsaw, Poland. March 2020. 3(45). С. 56–62.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Дичківська Іллона Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені проф. Т. І. Поніманської, Рівненський державний гуманітарний університет.

Зауважень немає.

Білавич Галина Василівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки початкової освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Зауваження є:

1. Обґрунтування актуальності дисертаційного дослідження могли б підсилити більш чітко виокремлені здобувачкою новаторські ідеї Тамари Дмитрівни Дем'янюк як теоретика і практика в галузі педагогіки, які сьогодні слугують удосконаленню професійної підготовки майбутніх фахівців, модернізації педагогічної освіти та науки, удосконаленню інноваційної експериментально-виховної діяльності закладів загальної, позашкільної та вищої освіти.

2. З огляду на декларовану мету дослідження, авторці у висновках доцільно було б ширше увиразнити актуалізацію педагогічного досвіду Тамари Дмитрівни Дем'янюк за умов Нової української школи.

3. Попри те, що в дисертації (підрозділ 2.1) є виокремлені певні періоди творчого шляху Т. Дем'янюк (до прикладу, початок 70-х рр. ХХ ст. як початок наукової і творчої діяльності Т. Дем'янюк, 1991–2013 рр. – як другий період творчого шляху Т. Дем'янюк), доречною, на нашу думку, видається умовна періодизація освітньої і експериментально-виховної діяльності Тамари Дмитрівни Дем'янюк (1944–2013) та цілісна характеристика етапів життєдіяльності Т. Дем'янюк як педагогічної персоналії.

4. Актуальним для сьогодення з погляду пропаганди, підтримки, промоції читання з-поміж дітей, юнацтва та дорослого населення, формування читацької компетентності, грамотності, розвитку читацьких практик видається двадцятирічний досвід Т. Дем'янюк як очільниці кабінету виховної роботи і шкільних бібліотек Рівненського обласного інституту удосконалення вчителів, цей аспект організаційної, методичної, управлінської діяльності Т. Дем'янюк у подальшому міг би стати предметом окремого наукового пошуку здобувачки. Усвідомлюємо, що через обмежені обсяги дисертаційної роботи означений вектор багатогранної діяльності вченої-педагога не знайшов широкого висвітлення.

5. Дисертантка в підрозділі 2.2 розглядає проблему формування наукової школи Тамари Дмитрівни Дем'янюк; на наш погляд, доцільним було стисло показати цей процес у контексті розвитку педагогічної думки України, регіону та Рівненського педагогічного інституту/Рівненського гуманітарного університету зокрема.

6. Робота ще більше виграла, якби авторка в тексті підрозділу 3.2 ширше представила окремі якісні та кількісні показники, що стосуються здобутків у

сфері організації інноваційної експериментально-виховної діяльності освітніх закладів Рівненщини, у вигляді таблиць або діаграм, це уможливило виразніше розкрити зміст експериментально-виховної діяльності закладів освіти м. Рівне та Рівненської області за керівництва Т. Дем'янюк, узагальнити результати експериментально-виховної діяльності педагогів та показати перспективність науково-педагогічних поглядів Т. Дем'янюк за сучасних умов реформування й оновлення змісту освіти й виховання. Утім, цей аспект може бути предметом окремого серйозного наукового дослідження І. В. Поліщук, що черговий раз засвідчило б важливість та перспективність інноваційної діяльності вченої Т. Дем'янюк щодо організації й удосконалення експериментально-виховної діяльності закладів загальної, позашкільної та вищої освіти не тільки Рівненщини, а й усієї України. Такий педагогічний досвід, вважаємо, варто широко популяризувати сьогодні, понад те, здобувачці до снаги започаткувати науковий проект «Освіта та педагогічна думка Рівненщини в іменах».

Кочубей Тетяна Дмитрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Зауваження є:

1. Апробацію результатів дослідження авторкою здійснено на 24 різного рівня науково-практичних конференціях, з них на 4 міжнародних, 14 – всеукраїнських, 6 – регіональних конференціях, що проводилися в межах України. Проте, робота значно виграла б якби апробацію результатів дослідження було здійснено й на міжнародних конференціях безпосередньо за кордоном.

2. Дисертаційна робота Ірини Віталіївни Поліщук набула б більшої вагомості завдяки ширшій географії публікацій результатів дослідження як в Україні так і в зарубіжних країнах.

3. Список праць в яких опубліковано основні результати дисертації варто було б подати у такій послідовності: 1) праці у наукових фахових виданнях України; 2) праці у закордонних виданнях країн, що входять до Європейського союзу; 3) праці апробаційного характеру; 4) праці, які додатково відображають наукові результати дослідження.

4. На с. 55 дисертанткою наголошено на різновекторності інтересів вченої, тому варто було б схематично відобразити напрямки наукових інтересів Тамари Дмитрівни Дем'янюк, що значно підсилило б дисертаційну, роботу.

5. Дисертаційне дослідження значно збагатила б таблиця Публікацій наукових праць Тамари Дмитрівни Дем'янюк у періодичних виданнях перерахованих на с. 201 кваліфікаційної наукової праці.

Сойчук Руслана Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти, Рівненський державний гуманітарний університет.

Зауваження є:

1. Дисертантка у роботі зазначає про основні напрями освітньої діяльності Т. Дем'янюк, зокрема про організаційний напрям, управлінську діяльність на посаді завідувача кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету. На нашу думку, повніше розкриття означеного й представлення у схемі, дало б змогу виразніше продемонструвати поліаспектність діяльності кафедри під керівництвом професора Т. Дем'янюк (напрями наукової роботи викладачів, діяльність гуртків, клубів, центрів, соціологічної служби при кафедрі теорії і методики виховання), а також активну взаємодію професорсько-викладацького й студентського колективів університету, що у свою чергу знайшло відображення у розробленій Т. Дем'янюк моделі діяльності кафедри.

2. У розділі 2 дисертації авторка подає організаційно-педагогічну модель діяльності Науково-дослідної лабораторії інноваційних виховних технологій, яка потребує детальнішого обґрунтування її складників (педагогічні умови, етапи й т. ін.) задля увиразнення особливостей діяльності означеної лабораторії під керівництвом професора Т. Дем'янюк.

3. Ураховуючи практичну цінність дисертаційної роботи, доцільно висловити побажання щодо представлення результатів дослідження з організації освітньої та експериментально-виховної діяльності за Т. Дем'янюк у формі методичних рекомендацій для педагогів закладів освіти різних рівнів.

Ціпан Тетяна Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання, Рівненський державний гуманітарний університет.

1. На нашу думку, варто було б більш повно розкрити роль самоосвіти і саморозвитку професора Т. Дем'янюк, як рушійної сили її загальнолюдського і науково-педагогічного зростання, що слугувало б вагомим доповненням до науково-педагогічного її портрета.

2. Враховуючи нинішню актуальність проблеми національно-патріотичного й громадянського виховання, на нашу думку, варто було б повніше розкрити суть експериментально-виховної діяльності з тем «Національно-патріотичне виховання учнівської молоді в сучасній школі» та «Громадянське становлення свідомості і самосвідомості старшокласників в системі навчально-виховної діяльності», який реалізовувався в Кам'янському ЗНЗ I-III ст. Березнівського району Рівненської області і Березнівському загальноосвітньому ліцеї Рівненської області, або більш повно розкрити його у наукових публікаціях дисертантки.

3. На нашу думку, логічним завершенням дисертаційного дослідження мав би стати авторський науково-методичний посібник за матеріалами наукового дослідження.

Результати таємного голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада Рівненського державного гуманітарного університету присуджує **Поліщук Ірині Віталіївні** ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».

Голова

спеціалізованої вченої ради

I.M. Dichkivska

Дичківська І.М.

РДГУ	
Підпис <i>Дичківської І.М.</i>	засвідчую
Начальник загального відділу	
<i>О.В. Моско</i>	
31	2022 р.